

Ceza Muhakemesi Kanunu 231 Uygulaması

T.C. Başbakanlık Genelgesi - Gümrükler Genel Müdürlüğü - Ceza Muhakemesi Kanunu 231 Uygulaması

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

22.07.2008/18157 GÜMRÜK VE MUHAFAZA MÜDÜRLÜĞÜNE

Müsteşarlığımıza intikal eden yazılardan, mahkemelerce 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 5560 sayılı Kanunla değişik 231.maddesine göre hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilen davalarda kamu zararının ne olduğunun sorulduğu, bu hususta mahkemelere cevap vermede tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231/5. maddesi, "Sanığa yüklenen suçtan dolayı yapılan yargılama sonunda hükmolunan ceza, iki yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası ise; mahkemece, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilebilir. Uzlaşmaya ilişkin hükümler saklıdır. Hükmün açıklanmasının geri bırakılması, kurulan, hükmün sanık hakkında bir hukuki sonuç doğurmamışım ifade eder" hükmünü amirdir.

Anılan Kanun'un 231/6. maddesinde hükmün açıklanmasının geriye bırakılması şartları;

- a) Sanığın daha önce kasıtlı bir suçtan mahkûm olmamış bulunması,
- b) Mahkemece, sanığın kişilik özellikleri ile duruşmadaki tutum ve davranışları göz önünde bulundurularak yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaate varılması,
- c) Suçun işlenmesiyle mağdurun veya kamunun uğradığı zararın, aynen iade, suçtan, önceki hale getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesi,

olarak sayılmıştır.

Hükmün açıklanmasının geriye bırakılmasına karar verilmesi halinde, kamunun uğradığı zarar; eşyanın depolanması, taşınması, yapılan eşyaya özgü yazışma masrafları ve sair masrafların yanında, eşyaya gümrük ve dış ticaret politikası önlemlerinin uygulanmaması nedeniyle

uğranılan zararı da içermektedir.

Diđer taraftan, [5607 sayılı Kanunun 13/2. maddesi](#) “Etkin pişmanlık nedeniyle fail hakkında cezaya hükmolunmaması veya kamu davasının düşmesine karar verilmesi, sadece suç konusu eşya ile ilgili olarak müsadere hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez”, [16/1. maddesi](#) “Bu Kanunda tanımlanan suçların veya kabahatlerin konusunu oluşturmaları dolayısıyla müsadere veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımlarının uygulanabileceği eşya, sahibine iade edilemez”, 16/3. maddesi “Elkonulan eşyanın iadesine karar verilmesi halinde, bu kararların uygulanmasında yürürlükte olan gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca işlem yapılır” hükmünü amirdir,

Bu nedenle, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi halinde eşyanın müsadereci gerekmektedir. Mahkeme tarafından henüz müsadereye karar verilmemesi durumunda, eşyanın müsadere edilmesi ilgili mahkemeden talep edilecektir. Mahkeme tarafından müsadereye hükmedilmemesi, eşyanın iadesine karar verilmesi halinde ise eşyaya tüm dış ticaret politikası önlemlerinin uygulanması ile gümrük ve dış ticaret politikasının gerektirdiği tüm vergiler, izinler ve belgeler alındıktan sonra kamunun zararının karşılanacağı, gerekli izin ve belgelerin alınamaması durumunda eşyanın mahrece iadesi, gümrüğe terki veya imhasının yapılması halinde suçtan önceki hale getirmenin sağlanacağı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla, mahkemelerce istenecek kamu zararının belirlenmesi taleplerine cevap olarak, olay bazında belirlenecek olan taşıma, depolama, yazışma masrafları ve diğer sair masrafların yanında eşyanın müsadereci ile suçtan önceki hale getirmenin sağlanacağının, eşyaya el konulamaması nedeniyle müsaderecinin mümkün olmaması durumunda ise gümrüklenmiş değer ya da kaim değere eşit tutarda zararın sanıktan, tahsili ile kamunun zararının karşılanacağının bildirilmesi gerekmektedir.

Bilgi ve geređini rica ederim.

Arif KÜMBÜL Müsteřar a. Genel Müdür V.

[Gümrükler Genel Müdürlüğü İçin Tıklayınız.](#)

[Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.](#)